

TLAČOVÁ SPRÁVA ALIANCIE FAIR-PLAY A PLATFORMY SLOVENSKO.DIGITAL

Ďalších 300 miliónov na IT – koľko z toho vyletí opäť von komínom?

V Bratislave, 3. 2. 2016

Aliancia Fair-play a Platforma Slovensko.Digital žiadajú ministerstvá vnútra, dopravy a školstva, aby zastavili a prehodnotili obstarávanie štyroch veľkých IT projektov, ktoré v rezortoch momentálne prebiehajú. Ministerstvá v nich plánujú minúť súhrnne takmer 300 miliónov eur. Projekty predstavujú podľa mimovládok a odborníkov veľké riziko predraženia a nákupu nevýhodných riešení.

Ministerstvá sa opäť vybrali cestou obstarávania obrích IT riešení, ktoré prebiehajú nevysvetliteľne rýchlo, nie sú podložené zodpovedajúcimi verejnými štúdiami a zaväzujú štát na dlhé roky dopredu. Rozhodovanie o obrovských IT investíciách nemá navyše vo vláde jedného pána.

„Rozhodovanie o takých veľkých sumách pôsobí nezodpovedne a ľahkovážne. Čo by za tieto peniaze dali zdravotné sestry či učitelia! Hrozí riziko, že megalomansky staviame mrakodrapy hoci by nám stačila päťposchodová budova alebo sídlisko malých domčekov,“ uviedla Zuzana Wienk z Aliancie Fair-play.

„Stojíme na prahu nového programovacieho obdobia a zdá sa akoby sa opakovali staré chyby informatizácie. Možno ešte horšie. Nakupujú sa obrovské projekty a keďže k nim nie sú zverejnené ani schválené štúdie, nie sú argumentačne podložené. Zdá sa nám, že rezorty si nakupujú IT úplne nekoordinovane a informatizácia nemá pána,“ povedal novinárom Ján Hargaš z iniciatívy Slovensko.Digital.

„Navrhujeme k projektom vypracovať štúdie, ktoré by objektívne vyhodnotili, či potrebujeme veľké centrálné riešenia, alebo či nie je oveľa výhodnejšie projekty rozdeliť na menšie tak, aby sme zabezpečili skutočnú súťaž dodávateľov. Štúdie treba zverejniť a umožniť ich pripomienkovanie, v ktorom sa ukáže či sú výhrady odbornej verejnosti relevantné. Keď z toho nič nie je spravené, ministerstvá nemôžu začať obstarávanie s čistým svedomím.“ doplnil ho Ľubor Illek zo Slovensko.Digital.

Projekt systému výstavby na ministerstve dopravy má napríklad stáť 44 miliónov eur, hoci možno existuje alternatívne riešenie na efektívne vybavovanie stavebnej agendy aj cez dopracovanie systémov, ktoré už z eurofondov štát zakúpil. Ďalší z projektov – Atlas pasívnej infraštruktúry vyčíslili v Čechách na desatinu našej odhadovanej ceny.

Ministerstvo školstva zase cez projekt Edunet centrálnie obstaráva pripojenie na internet pre všetky školy. Sieť s celoštátnym pokrytím však na Slovensku existuje len jedna a pripojenie pre jednotlivé školy by vedeli lepšie a lacnejšie zabezpečiť aj menší prevádzkovatelia.

Obstaráva aj Ministerstvo vnútra, ktoré sa tesne pred voľbami rozhodlo nakúpiť systém a prevádzku automatizovaných pokút za 140 miliónov EUR. Ide o záväzok na ďalších 16,

resp. až 21 rokov, Ministerstvo ho však nakupuje nezvyčajne rýchlo a bez schválenej štúdie, ktorá by argumentačne potvrdila jeho výhodnosť a umožnila financovanie z eurofondov.

Obe mimovládky preto premiérovi Ficovi zasielajú list, v ktorom žiadajú o prijatie systémových riešení, ktoré by konečne zabránili predražovaniu a zbytočným investíciám. Žiadajú vládu, aby štátne IT dostalo jedného šéfa, aby verejné organizácie nemohli spustiť verejné obstarávanie, kým nemajú pripravené kvalitné štúdie, ktoré porovnajú alternatívne riešenia, a kým tieto štúdie neprešli verejným pripomienkovaním. Tie návrhy predloží Slovensko.Digital zajtra aj v Rade vlády pre digitalizáciu verejnej správy.

Sumár sporných aktuálnych projektov

Ministerstvo školstva

Edunet

- v marci 2015 MŠ vyhlásilo [predbežné oznámenie](#) na obstarávanie projektu EDUNET za 67,5mil EUR na ďalšie 4 roky (pozn. za 4 roky sa preinvestuje 2/3 toho, čo za posledných 16 rokov!) a následne aj [verejnú súťaž](#) na centrálné pripojenie škôl na internet.
- Neexistuje zodpovedajúce vysvetlenie, prečo sa Ministerstvo rozhodlo nakupovať takto centrálné a aký prieskum trhu predtým vykonalo. Sieť s takým pokrytím je na Slovensku len jedna a neumožní skutočnú súťaž dodávateľov. Ak by sa obstarávanie rozdelilo, školy by mohli získať od menších poskytovateľov lacnejší a rýchlejší internet.
- Navrhujeme zastaviť verejné obstarávanie, prehodnotiť ho v konzultácii so školami a relevantnými poskytovateľmi internetu, porovnať alternatívy a zmeniť kritériá hodnotenia.

Ministerstvo dopravy

Informačný systém výstavby (44 mil. EUR bez DPH)

- IS Výstavby má zabezpečiť elektronizáciu stavebného konania.
- Stavebne konanie je tzv. **prenesená** kompetencia, ktorá je riadená centrálné (MDVaRR), ale vykonávajú ju obce.
- Dnes obce na elektronický výkon svojich **originálnych** kompetencií (čiže tie, ktoré nie sú prenesené) používajú [systém DEUS/D-COM](#), na ktorý bolo [podľa výzvy](#) minútých 49 mil. EUR a je možné, že časti existujúceho systému by boli použiteľné aj v tomto prípade.
- 5.8.2015 Ministerstvo vyhlásilo [verejnú súťaž](#) na vývoj centrálného Informačného systému výstavby aj jeho 5 ročnú prevádzku, 26.1.2016 bol [vyhlásený víťaz](#) - Asecco. Súťaže sa zúčastnilo 5 firiem, z toho 2 boli vylúčené.
- Projekt nemá zverejnenú štúdiu, v ktorej by boli porovnané relevantné alternatívy. Jeho odhadovaná cena stúpila v porovnaní s pôvodnými kalkuláciami z predošlého programovacieho obdobia štvornásobne.
- Taktiež spájanie nákupu IT systému a jeho prevádzky je tiež neštandardné. Štát sa tak vzdáva možnosti vysúťažiť prevádzku za nižšie ceny.

Atlas Pasívnej Infraštruktúry (48 mil. EUR bez DPH)

- Verejné obstarávanie na systém vyhral Slovak Telekom, súťažili len dvaja účastníci.
- Projekt bol už [kritizovaný za predraženosť](#) - Česi plánujú takýto systém postaviť za zlomok ceny (5 mil. EUR).
- Rovnako ako pri iných projektoch, aj tento má byť [financovaný z OPII](#), ale nemá [zverejnenú ani schválenú štúdiu](#), ktorá by porovnávala alternatívy a zhodnotila ekonomickú návratnosť takejto veľkej investície.
- Spájanie nákupu IT systému a jeho prevádzky je tiež neštandardné. Štát sa tak vzdáva možnosti vysúťažiť prevádzku za nižšie ceny.

Ministerstvo vnútra

Systém pre kontrolu dodržiavania pravidiel cestnej premávky (140 mil. EUR bez DPH)

- Dva mesiace pred voľbami vypísané obstarávanie na 140m EUR a 16 (resp. 21) rokov s nezvyčajne rýchlym priebehom:
  - [Predbežné oznámenie](#) vydané 7.1.2016
  - Súťaž [vyhlásená](#) 25.1.2016
  - Termín na [predkladanie ponúk](#) 8.3.2016
- Trvanie projektu je plánované na 16 rokov - 4 volebné obdobia plus opcia na ďalších 5 rokov. Vo svete IT je taký dlhý záväzok veľmi neštandardný pre rýchly vývoj technológií.
- Samotný systém (SW+HW - t.j. merače) by mal stáť cca. 40 mil. EUR. Zvyšok sumy tvorí 16 ročná prevádzka.
- K projektu nie je zverejnená ani schválená štúdia, napriek tomu, že by sa mal financovať aj z eurofondov.

Túto aktivitu na strane Aliancie Fair-play podporili:

OPEN SOCIETY FOUNDATIONS

Nadácia ESET